

Raport o stanie zapewniania dostępności podmiotu publicznego Informacja dodatkowa na temat działań Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (dalej: „KPRM”) to urząd otwarty na osoby ze szczególnymi potrzebami. Ciągłe pracujemy nad dostępnością naszego urzędu. Usuwamy bariery architektoniczne, cyfrowe i komunikacyjne.

Powołaliśmy zespół ds. wdrożenia rekomendacji z przeprowadzonego w KPRM monitoringu wdrażania postanowień Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Zespół pełni rolę doradczą i realizuje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. Oto przykłady takich działań:

- opracowywanie komunikatów informacyjnych dla pracowników,
- zalecanie rozwiązań poprawiających dostępność urzędu,
- upraszczanie dokumentów i opisów działania urzędu.

Wprowadziliśmy standard prostego języka. W KPRM działa zespół ds. prostego języka, który prowadzi kampanie informacyjno-edukacyjne dla pracowników urzędu, indywidualne konsultacje tekstów urzędowych i udziela porad językowych. W 2021 r. wszyscy pracownicy KPRM przeszli obowiązkowy kurs prostego języka. Upraszczamy procedury i procesy.

I. Dostępność architektoniczna

Główny gmach KPRM przy Al. Ujazdowskich 1/3, mimo, że ma zabytkowy charakter, w dużym stopniu przystosowaliśmy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynku znajdują się wejścia dla osób na wózkach inwalidzkich. Jest tu rozbudowany system wind i podnośników. Windy są wyposażone w bariery, lustra i nakładki w języku Braille’a. Ciągi komunikacyjne są

odpowiedniej szerokości. Są też specjalne, oznakowane toalety. Na dziedzińcu wyznaczyliśmy miejsce parkingowe dla osoby z niepełnosprawnością.

W **budynku przy Al. Szucha 21** windy są dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Na parterze budynku jest toaleta dostosowana do osób z niepełnosprawnością ruchową.

W **budynku przy ul. Kruczej 36/Wspólnej 6** windy są przystosowane do wjazdu wózków inwalidzkich, mają przyciski sterujące, które pozwalają na odczyt w alfabecie Braille'a. W windach jest też sygnalizacja dźwiękowa. Niektóre windy mają syntezytor mowy. Część toalet jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Na dziedzińcu jest wyznaczone miejsce parkingowe dla osoby z niepełnosprawnością.

W **budynku przy ul. Królewskiej 27** znajduje się podjazd dla wózków. Nad wejściami umieszczone są głośniki systemu Totupoint, które naprowadzają dźwiękiem osoby niewidome i słabowidzące. Osoby na wózkach mają dostęp tylko do korytarza i pomieszczeń na parterze. Do części korytarza prowadzą schody, które pomaga pokonać platforma przyschodowa. W budynku nie ma windy, planujemy jednak remont i zamontowanie dźwigu osobowego, przystosowanego dla osób z niepełnosprawnościami. Spotkania, w których planują wziąć udział osoby z niepełnosprawnościami, organizujemy w salach na parterze. Łącznie w budynku jest już 5 toalet przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przed budynkiem wyznaczono 2 miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami.

Do budynków Kancelarii można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem. Można także skorzystać z pomocy osoby przybranej lub pracownika urzędu.

W KPRM sprawdzamy warunki na stanowisku pracy (ergonomię stanowiska) pod kątem danej osoby i rodzaju jej niepełnosprawności. W miarę potrzeb i możliwości wyposażamy takie stanowisko pracy w odpowiednie:

- fotele,
- podkładki pod nadgarstki,
- podstawki pod dokumenty,
- podnóżki,
- podpórki lędźwiowe,
- podstawki pod monitor,
- podłokietniki mocowane do blatu biurka,

- podwyższenie biurka.

Z myślą o osobach słabowidzących dostosowujemy oświetlenie stanowiska pracy.

Na bieżąco konserwujemy urządzenia, które służą osobom z niepełnosprawnościami.

W KPRM obowiązuje Instrukcja Ewakuacji Osób z Niepełnosprawnościami. Są w niej podstawowe informacje na temat ewakuacji osób:

- głuchych
- niewidomych,
- z obniżoną sprawnością intelektualną,
- poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W sytuacji zagrożenia osoby z niepełnosprawnościami są zawsze ewakuowane jako pierwsze.

II. Dostępność cyfrowa

Stale doskonalimy serwisy internetowe i kompetencje cyfrowe pracowników.

Zapewniamy użytkownikom stron internetowych dostęp do materiałów i funkcjonalności stron, jak nawigowanie bez użycia myszki, opisy alternatywne grafik i zdjęć. Stopniowo staramy się dodawać w opublikowanych filmach napisy.

Prowadzimy serwis gov.pl, który nie dyskryminuje ani nie wyklucza żadnej grupy obywateli. Stosowanie wytycznych WCAG na poziomie AA zapewnia wszystkim obywatelom pełen dostęp do dóbr i usług. Szablon serwisu gov.pl przygotowano tak, aby spełniał wszystkie wytyczne WCAG na poziomie AA. Dzięki takiemu podejściu zapewnia on pełną zgodność z ustawą o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych.

Prowadzimy stronę internetową na temat [dostępności cyfrowej](#), na której publikujemy materiały edukacyjne i przydatne informacje.

Prowadzimy cykliczne comiesięczne [szkolenia z dostępności cyfrowej](#) i „[Dostępne czwartki](#)”. Do tej pory szkolenia były prowadzone stacjonarnie, jak i zdalnie (w czasie pandemii Covid-19). Przeszkoliliśmy 1883 osoby. Dzięki szkoleniom zwiększyła się liczba osób tworzących treści i strony dostępne cyfrowo, co znacząco ułatwiło funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami na stronach podmiotów publicznych.

1 maja 2020 r. zorganizowaliśmy Accessibility Summit, czyli spotkanie specjalistów dostępności cyfrowej. W spotkaniu wzięło udział około 250 osób z sektora publicznego, pozarządowego i komercyjnego. Spotkanie było poświęcone głównie

planom KPRM na 2020 r. oraz wskazaniu barier w rozwijaniu dostępności cyfrowej w Polsce.

III. Dostępność informacyjno- komunikacyjna

Na stronie internetowej [KPRM](#) zmieniliśmy opis dostępności KPRM dla osób z niepełnosprawnościami tak, aby był zrozumiały dla odbiorcy. Zamieściliśmy [informację o działalności KPRM](#) w języku łatwym do czytania i języku migowym.

W biurze przepustek (przy Al. Ujazdowskich 1/3) i biurze podawczym (przy Al. Szucha 14) zainstalowaliśmy pętle indukcyjne. KPRM ma też jedną mobilną pętlę indukcyjną (tzw. gabinetową). Można ją wykorzystać podczas bezpośrednich spotkań z osobą słabosłyszącą.

Informacje o usługach, które pozwalają komunikować się z osobą ze szczególnymi potrzebami, zamieściliśmy w specjalnej zakładce na stronie KPRM – [„Informacja o dostępności KPRM dla osób z niepełnosprawnościami”](#).

Osoby, które doświadczają trudności w komunikowaniu się trwale lub okresowo, mogą kontaktować się z nami za pomocą faksu, poczty elektronicznej i platformy e-PUAP.

Osobom, które chcą złożyć skargę, wniosek, petycję lub list, zapewniamy usługę tłumaczeniową Polskiego Języka Migowego (PJM).

W budynku przy ul. Królewskiej 27 udostępniliśmy usługę tłumacza PJM online. Można z niej skorzystać w recepcji i w każdym innym miejscu w budynku.

Zapewniamy tłumaczenia PJM podczas wystąpień publicznych.

Można też kontaktować się z nami za pośrednictwem osoby przybranej.

Jeśli spotkanie odbywa się na terenie urzędu, pracownik KPRM pomoże osobie, która będzie tego potrzebowała – będzie jej towarzyszyć i poinformuje o lokalizacji pomieszczeń.

IV. Inne działania

1. Realizujemy projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

W 2020 r. kontynuowaliśmy realizację trzech projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach tych projektów przeprowadzimy przegląd procedur dotyczących

zatrudniania i obsługi osób z niepełnosprawnościami przez urzędy i zorganizujemy trzy rodzaje szkoleń dla członków korpusu służby cywilnej. Są to:

- 1) Szkolenia dla koordynatorów do spraw dostępności w urzędach.
- 2) Szkolenia z zakresu zapewnienia dostępności przygotowywanych i udostępnianych dokumentów urzędowych, treści zamieszczanych na stronach internetowych i innych materiałów/publikacji urzędowych. Szkolenia są przeznaczone dla redaktorów merytorycznych i technicznych (webmasterów) stron internetowych urzędów.
- 3) Szkolenia dla osób na stanowiskach kierowniczych i pracujących w kadrach, z zakresu tworzenia przyjaznego środowiska pracy dla osób z niepełnosprawnościami w urzędach.

W latach 2021-2023 wsparciem szkoleniowym obejmiemy łącznie 3 100 osób – pracowników urzędów różnego typu (KPRM, ministerstw, urzędów centralnych i wojewódzkich, urzędów terenowych). Przegląd i poprawę procedur związanych z obsługą klienta przeprowadzimy w 90 urzędach.

Projekty te mają zwiększyć kompetencje urzędników dotyczące obowiązku zapewnienia dostępności (cyfrowej, architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej).

Długofalowym celem projektów jest poprawa dostępności usług publicznych, które wykonują urzędy. Umożliwi to osobom z niepełnosprawnościami równy udział w życiu społecznym.

W 2020 roku:

- zakończyliśmy postępowania o zamówienie publiczne i zawarliśmy umowy z wykonawcami wybranymi w tych postępowaniach;
- opracowaliśmy programy (skonsultowaliśmy je z Radą Dostępności) i materiały szkoleniowe;
- przygotowaliśmy metodyki realizacji przeglądów procedur obsługi klienta i zatrudnieniowych w ramach projektu „Procedury Bez Barrier”, a także pakiet wzorów dokumentów potrzebnych do realizacji tych przeglądów. Wybraliśmy również 120 urzędów, które wezmą udział w tym projekcie.

W 2020 r. rozpoczęliśmy też, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, projekt „Dostępność cyfrowa stron jednostek samorządu terytorialnego – zasoby, szkolenia, walidatory”. W tym projekcie zrealizowano dotąd

jedno z zadań – przeprowadzono badanie diagnozy potrzeb podmiotów publicznych z zakresu dostępności cyfrowej.

2. Prowadzimy działania na rzecz promocji zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.

Realizujemy działania systemowe:

- w latach 2019-2020 opracowaliśmy i zrealizowaliśmy, w miarę możliwości organizacyjnych, „Plan działań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami”. Jego celem było zbudowanie otwartego i równościowego środowiska pracy - sprzyjającego wszystkim pracownikom, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników z niepełnosprawnościami (już zatrudnionych i przyszłych);
- wszystkim pracownikom KPRM udostępniliśmy na portalu wewnętrznym informacje o prawach pracowników z niepełnosprawnościami.

Prowadzimy działania komunikacyjne, które mają zwiększyć świadomość i wiedzę w zakresie niepełnosprawności i dostępności. Dotyczą one też komunikacji na wewnętrznym portalu KPRM. Publikujemy tam komunikaty takie jak:

- „ON/OFF – Włącz akceptację, wyłącz stereotypy dla pracy osób z niepełnosprawnością”;
- „Jak uzyskać orzeczenie o niepełnosprawności?”. Komunikat zachęca do przedstawiania orzeczeń o niepełnosprawności i informuje o uprawnieniach pracowników i pracownic KPRM, którzy uzyskali orzeczenie. Zawiera też instrukcję załatwienia formalności związanych z uzyskaniem orzeczenia o niepełnosprawności;
- ulotkę „KPRM – dostępny pracodawca”.

W mediach społecznościowych KPRM opublikowaliśmy ulotkę informacyjną „KPRM – dostępny pracodawca” .

Propagujemy proaktywne podejście w zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami. Oto przykłady takiego podejścia.

- We wszystkich ogłoszeniach o naborach, które publikujemy, zawieramy dodatkową informację zachęcającą osoby z niepełnosprawnościami do aplikowania.

- Wszystkie publikowane ogłoszenia o naborach zawierają praktyczne informacje o warunkach pracy dla osób z niepełnosprawnościami.
- Informacje o wszystkich opublikowanych naborach przekazujemy do organizacji pozarządowych, które wspierają osoby z niepełnosprawnościami i uczelnianych biur karier. Zamieszczamy je też w serwisie społecznościowym LinkedIn.
- Podczas prowadzonych naborów przestrzegamy zasady pierwszeństwa w zatrudnieniu i równego traktowania osób z niepełnosprawnościami.
- Zobowiązujemy członków komisji przeprowadzających nabór do zapoznawania się z przepisami dotyczącymi zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.

We współpracy z urzędami pracy, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) i organizacjami pozarządowymi realizujemy staże dla osób z niepełnosprawnościami. Bierzymy też udział w programie, który realizuje PFRON: „Stabilne zatrudnienie - osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”. Zakłada on podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w administracji publicznej.

Zwracamy szczególną uwagę na potrzeby szkoleniowe pracowników, związane z tematyką dotyczącą współpracy z osobami z niepełnosprawnością i dostępnością urzędu.

Opracowaliśmy Program zarządzania zasobami ludzkimi na lata 2019-2021. Na jego podstawie realizujemy szkolenia, które mają zwiększyć kompetencje, wiedzę i świadomość związane z tworzeniem środowiska pracy przyjaznego dla osób z niepełnosprawnościami.

Zorganizowaliśmy dla pracowników następujące szkolenia:

- „WCAG - dostępność serwisów” – przeszkoliliśmy 35 osób (październik 2019 r.).
- „Dostępność Cyfrowa - jak tworzyć dostępne dokumenty” – przeszkoliliśmy 76 osób (listopad/grudzień 2020 r.).
- „Współpraca z osobami z niepełnosprawnością” w ramach projektu „Stabilne zatrudnienie - osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej - staże zawodowe” – przeszkoliliśmy 37 osób (czerwiec 2020 r.).

W konferencji podsumowującej „Model wsparcia osób niepełnosprawnych w środowisku pracy” wzięło udział 6 pracowników. Na konferencji zdobyliśmy wiedzę na temat narzędzi dla pracodawców zatrudniających lub zainteresowanych zatrudnieniem osób z niepełnosprawnościami.

Zgodnie z Regulaminem gospodarowania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w KPRM pracownicy z orzeczoną stopniem niepełnosprawności otrzymują wyższe dofinansowanie do wypoczynku.

3. Prowadzimy działania na rzecz upowszechniania prostego języka

W grudniu 2020 r. Szef Służby Cywilnej podpisał i przesłał do wszystkich jednostek, które wchodzi w skład służby cywilnej [zalecenie w sprawie upowszechniania prostego języka](#). Prace nad zaleceniem i wypracowanie propozycji jego treści były najważniejszym zadaniem Zespołu ds. promocji prostego języka w urzędach administracji rządowej. W zaleceniu Szef Służby Cywilnej podkreśla, jak ważne jest, aby język urzędowy, którym posługują się członkowie korpusu służby cywilnej, był prosty, zrozumiały i przyjazny w odbiorze.

Zespół, który powstał w 2019 r., ma upowszechniać prosty język w urzędach administracji rządowej. Członkowie Zespołu to przedstawiciele rodzajów urzędów administracji rządowej – KPRM, ministerstw, urzędów centralnych i wojewódzkich. Są oni liderami prostego języka w służbie cywilnej. Spotykają się kilka razy w roku, aby przedstawić dobre praktyki, które funkcjonują w administracji i omówić bieżące prace. W spotkaniach mogą uczestniczyć – jako goście – przedstawiciele organizacji pozarządowych i innych urzędów.

Prowadzimy szkolenia z prostego języka i efektywnej komunikacji dla członków korpusu służby cywilnej. Szkolenia prowadzą pracownicy Departamentu Służby Cywilnej KPRM. Odbývają się one podczas dnia otwartego dla służby cywilnej w KPRM, podczas wyjazdów do miast wojewódzkich i na prośbę konkretnych urzędów. Od 2019 r. przeszkoliliśmy 239 osób.

4. Prowadzimy systemowe działania na rzecz poprawy standardów pracy w służbie cywilnej.

12 marca 2020 r. weszło w życie znowelizowane zarządzenie Szefa Służby Cywilnej w sprawie [standardów zarządzania zasobami ludzkimi](#). Projekt skonsultowali przedstawiciele różnych typów urzędów z całej Polski i przedstawiciele organizacji pozarządowych, zajmujący się sprawami osób ze szczególnymi potrzebami.

Szef Służby Cywilnej wprowadził w standardach zarządzania zasobami ludzkimi nowe zagadnienia dotyczące dostępności w różnych obszarach. Są to:

- dostępność w urzędzie,
- efektywna komunikacja z osobami ze szczególnymi potrzebami,
- wyrównywanie szans w naborze osób ze szczególnymi potrzebami,
- dostępność na stanowiskach pracy.

Jednym z celów wprowadzenia nowych standardów jest poprawa dostępności urzędów. Dotyczy ona następujących obszarów:

- wspierania osób ze szczególnymi potrzebami, zatrudnionych w urzędzie (m.in. zapewnienie im aktualnych i rzetelnych informacji na temat dostępności);
- monitorowania jakości obsługi klientów i wykorzystywania wniosków z monitoringu, aby doskonalić standardy obsługi, w tym obsługi osób ze szczególnymi potrzebami;
- współpracy z organizacjami pozarządowymi, które zajmują się sprawami osób ze szczególnymi potrzebami, w tym promocji zatrudnienia w służbie cywilnej;
- wyrównywania szans w naborze osób ze szczególnymi potrzebami;
- zachęcania osób ze szczególnymi potrzebami do udziału w stażach, praktykach i wolontariatach i dostosowywanie programu oraz miejsca pracy do ich potrzeb;
- przeprowadzania szkoleń lub spotkań dla pracowników urzędu, które zwiększają świadomość i uczą właściwych zachowań w kontaktach z osobami ze szczególnymi potrzebami.

W kolejnych latach będziemy dalej promować standardy i zachęcać do ich wprowadzania i stosowania w urzędach administracji rządowej.

7 października 2020 r. wdrożyliśmy również nowy [wzór ogłoszenia o pracę](#). Jest on jedynym obowiązującym wzorem, wykorzystywanym przy publikowaniu ogłoszeń o naborze w służbie cywilnej. Dodatkową pomocą dla osób, które w imieniu pracodawców przygotowują ogłoszenia do publikacji, są propozycje gotowych zapisów, które zamieściliśmy w bazie ogłoszeń. Mają one ułatwić publikację ogłoszeń i zachęcić do rozbudowywania treści ogłoszeń o elementy nieobowiązkowe, w tym o zapisy dotyczące dostępności.

5. Promujemy usługi cyfrowe dla obywateli

W 2020 r. serwis gov.pl został uzupełniony o kolejne usługi dla obywateli. Na koniec 2020 r. było ich ponad 400, a liczba stron dostępnych w serwisie to 1000. Również w 2020 r. do serwisu gov.pl zostały przeniesione wojewódzkie i powiatowe serwisy Państwowej Straży Pożarnej i Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych. Poprawiło to znacząco ich dostępność cyfrową i miało ogromne znaczenie także w kontekście walki z Covid-19.

Oprócz tego w ciągu kilku dni w marcu 2020 r. w serwisie gov.pl powstały strony: „Koronawirus”, „Zdalne lekcje” i „Tarcza antykrzysowa”. Dzięki temu najważniejsze informacje dotyczące sytuacji kryzysowej były w pełni dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. W wielu serwisach gov.pl zastosowano dodatkową funkcjonalność, umożliwiając połączenie się z tłumaczem języka migowego online, w tym na stronie „Koronawirus”. Aplikacja ta pozwala osobie głuchej nawiązać w czasie rzeczywistym połączenie wideo z tłumaczem PJM.

W 2020 r. rozpoczęliśmy działania zmierzające do opracowania innowacyjnych systemów informatycznych poprzez opracowanie koncepcji takich projektów, jak:

- SAGA – innowacyjny system automatycznego tłumacza polskiego języka pisanego na język migowy za pomocą zaawansowanej mechaniki animowanych avatarów. System umożliwi dokonanie tłumaczenia treści pisanych na język migowy bez znajomości zasad gramatyki;
- SZPoN – system Zdalnej Pracy oraz Nauki, umożliwiający powszechną standaryzację dostępu do mechanizmów pracy zdalnej w urzędach administracji publicznej (z wykorzystaniem systemu komunikacji tekstowej, głosowej i wideo pomiędzy urzędnikami i obywatelami), zarządzania zadaniami, zgłoszeniami, kontaktami z klientami i projektami, przeprowadzania certyfikowanych szkoleń o zasięgu lokalnym (urzędniczym) i powszechnym (społecznych).

W KPRM prowadzimy też portal dane.gov.pl, który pełni funkcję Centralnego Repozytorium Informacji Publicznej. Budujemy i rozwijamy ten portal z uwzględnieniem zasady równości szans i niedyskryminacji. Zasady te dotyczą też dostępności cyfrowej dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie spełnienia standardów WCAG na poziomie AA.